

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาการรับรู้เศรษฐกิจพอเพียงของคนเมือง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ พนักงานระดับปฏิบัติการแผนกธุรกิจ โทรศัพท์และแผนกบริการลูกค้า บางรัก กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 100 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ T. Yamane (1973, p. 725) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า } n &= \frac{100}{1 + (100 \times .05^2)} \\ &= 80\end{aligned}$$

ตารางที่ 3.1
จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

หน่วยงาน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ฝ่ายบริการลูกค้า	42	34
ฝ่ายธุรกิจโทรศัพท์	58	46
รวม	100	80

เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนหน่วยงาน (Proportional Stratified Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีสุ่มแบบจับฉลากจากกรหัสพนักงาน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเป็นข้อคำถามแบบตรวจคำตอบ (Checklist) ประกอบด้วยคำถามต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อายุงาน และรายได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้และทัศนคติที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามที่ใช้วัดความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 18 ข้อ โดยให้ผู้ตอบเลือกว่าใช่ หรือไม่ใช่

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 23 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียง 12 ข้อ

โดยแบบสอบถามทั้งส่วนที่ 2 และ 3 นี้มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scales) ของ Likert โดยแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	เห็นด้วย
3	ไม่แน่ใจ
2	ไม่เห็นด้วย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากตำราและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ได้ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ให้ช่วยตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา
3. นำแบบสอบถามที่ได้ ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษานำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามการรับรู้เศรษฐกิจพอเพียงจากพนักงานแผนกธุรกิจโทรศัพท์และแผนกบริการลูกค้า ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552-วันที่ 1 มีนาคม 2552 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา สถานภาพสมรส รายได้ และอายุงาน มีลักษณะแบบตรวจคำตอบ (Checklist)
2. แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้และทัศนคติต่อเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามให้ผู้ตอบเลือกว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ เพื่อใช้วัดความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวคิด

เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ใช่ เท่ากับ 1 และไม่ใช่ เท่ากับ 0 โดยแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
0- 6	ความรู้ ความเข้าใจน้อย
7-13	ความรู้ ความเข้าใจปานกลาง
14-18	ความรู้ ความเข้าใจมาก

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งส่วนที่ 2 และ 3 นี้มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scales) โดยแบ่งเป็น 5 ช่วงค่าซึ่งสามารถกำหนดเป็นค่าคะแนนในเชิงปริมาณได้ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	4
ไม่แน่ใจ	คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1

จากคะแนนที่ได้นำมากำหนดเป็นระดับการรับรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับน้อย ระดับปานกลาง ระดับมาก โดยมีหลักเกณฑ์การแปรระดับจากการคำนวณค่าอันตรภาคชั้น (Class Interval) ชัชวาล เรื่องประพันธ์ (2543, น. 30) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด}-\text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น (ระดับ)}} \\
 &= \frac{5-1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

ค่าอันตรภาคชั้นที่ได้มากำหนดเป็นระดับการรับรู้เศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ระดับการรับรู้เศรษฐกิจพอเพียงน้อย มีคะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33

ระดับการรับรู้เศรษฐกิจพอเพียงปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66

ระดับการรับรู้เศรษฐกิจพอเพียงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วน ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ของลักษณะส่วนบุคคล และแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution)
2. ศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติร้อยละ
3. ศึกษาพฤติกรรม และความคิดเห็นเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและความรู้และทัศนคติต่อเศรษฐกิจพอเพียงโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (t-test และ One-way ANOVA) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้รูปแบบการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างจากพนักงานแผนกธุรกิจโทรศัพท์และแผนกบริการลูกค้า บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยวิเคราะห์และอภิปรายผลในรูปของตารางซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

ตอนที่ 2 ความรู้และทัศนคติต่อเศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งเป็นส่วนย่อย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนที่ 2 พฤติกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวเศรษฐกิจพอเพียง